

ความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพบัญชีสำหรับผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

Accounting Professional Cognition for Accounting Practitioners of Government Agencies in Muang District, Maha Sarakham Province

อมร โทथा*

Amorn Thotham*

Received : January 14, 2021 Revised : February 21, 2021 Accepted : March 17, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพบัญชีสำหรับผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามและ 2) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพบัญชีสำหรับผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานบัญชีหน่วยงานภาครัฐ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 90 เครื่องมือที่ใช้การศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพบัญชี ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพบัญชี ได้แก่ t-test และ F-test ผลการวิจัย พบว่า 1) ผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพ ด้านคุณค่าทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพโดยรวม ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านความรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก และ 3) ผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานบัญชีหน่วยงานภาครัฐและรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านคุณค่าทางวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ ควรความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เป็นอิสระเที่ยงธรรมและซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่องค์กรหรือกฎหมายกำหนดไว้

คำสำคัญ : ความรู้ความเข้าใจ วิชาชีพบัญชี ผู้ปฏิบัติงานบัญชีหน่วยงานภาครัฐ

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

* Assist. Prof., Faculty of Management Sciences Rajabhat Maha Sarakham University

Abstract

This research aims 1) to study the accounting professional cognition for accounting practitioners of the government agencies in Muang district, Maha Sarakham province; 2) to compare the accounting professional cognition for accounting practitioners of the government agencies in Muang district, Maha Sarakham province that have difference of sex, age, education level, work experience in accounting for the government agencies and monthly income. Data are collected from 90 accounting practitioners of the government agencies in Muang district, Maha Sarakham province. Questionnaire is used as an instrument. The statistics used to analyze the level of opinions and understanding in the accounting profession were mean and standard deviation. And statics used for comparative analysis of knowledge and understanding in the accounting profession, including t-test and F-test.

The results are that 1) the accounting practitioners of government agencies have opinion in the highest level of accounting professional cognition and professional value; 2) the accounting practitioners of the government agencies have overall opinion of accounting professional cognition in the high level about professional skill and professional knowledge; and 3) the accounting practitioners of the government agencies with the difference of sex, age, education level, work experience in accounting for the government agencies and monthly income that have no difference overall opinion and each of all sides about accounting professional cognition, professional skill and professional value. Thus, the accounting practitioners of the government agencies should be committed to operating with transparency Being independent, just and honest To provide quality performance according to the standards set by the organization or the law.

Keywords : Cognition, Accounting, Accounting Practitioners of the Government Agencies

1. บทนำ

หน่วยงานภาครัฐ คือ องค์กรหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาประเทศและดูแลความเป็นอยู่ของประชาชน ภายใต้การกำหนดแนวทางการบริหารงานโดยรัฐบาลและมีเป้าหมายที่สำคัญที่สุดคือ คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ทั้งนี้ภารกิจหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานภาครัฐนั้นได้ถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจน เพื่อการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดความคุ้มค่าในการนำมาใช้ซึ่งงบประมาณแผ่นดินอันมีที่มาจากเงินภาษีอากรของประชาชนในประเทศเป็นหลัก (นิพนธ์ ใหญ่อรุณ, 2563 : เว็บไซต์) จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนราชการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 72 แห่ง มีหน่วยงานในระดับกรมที่จะต้องจัดทำรายงานการเงินต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและกรมบัญชีกลาง โดยจะมีตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานบัญชีเพื่อทำหน้าที่จัดทำรายงานการเงินของส่วนราชการ รวมทั้งสิ้น 90 คน (จังหวัดมหาสารคาม, 2563 : เว็บไซต์) ซึ่งผู้ปฏิบัติงานบัญชีมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารจัดการภายในหน่วยงานภาครัฐ ในฐานะที่เป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลทางการเงินแก่ฝ่ายบริหารเพื่อใช้ในการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจต่างๆ โดยข้อมูลที่ได้รับจากผู้ปฏิบัติงานบัญชานั้นจะต้องเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง ทันเวลา และสามารถสะท้อนภาพดำเนินงานที่แท้จริงขององค์กรได้ (สุรินทร์ ภัคดี, 2557 : เว็บไซต์)

การบริหารงานของหน่วยงานทั้งในภาครัฐจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อบุคลากรด้านการเงินการบัญชีเช่นกัน โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้พัฒนาความรู้ และความสามารถทางด้านกรบัญชี เนื่องจากการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานบัญชียุคใหม่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลทางการเงินการบัญชีที่มีประโยชน์ต่อทุก ๆ ฝ่าย ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ผู้ปฏิบัติงานบัญชีจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ และต้องมีการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการบัญชี ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลและมั่นใจได้ว่ามีผลงานทางวิชาชีพอยู่บนพื้นฐานของกฎเกณฑ์และบรรทัดฐานที่ประสงค์ตามที่กำหนดไว้ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2553 : 72)

ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชี เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานบัญชี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการควบคุมและการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานบัญชีให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ โดยสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้กำหนดข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2561 ได้กล่าวไว้ว่า ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน คือรักษาไว้ซึ่งความรู้ ความสามารถ และความชำนาญทางวิชาชีพในระดับที่รับรองได้ว่าลูกค้าหรือผู้ว่าจ้างได้รับบริการทางวิชาชีพที่ถึงพร้อมด้วยวิวัฒนาการล่าสุดในวิธีการ หรือเทคนิคการปฏิบัติงานหรือตามกฎหมาย และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอาใจใส่ให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2561 : 19) ซึ่งผู้ปฏิบัติงานบัญชีจะต้องมีการพัฒนาความรู้ความสามารถให้สามารถนำไปสู่การจัดทำรายงานทางการเงินให้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ซึ่งผู้ปฏิบัติงานบัญชีมืออาชีพ (Professional Accountants) ประกอบด้วยความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี ได้แก่ 1) ความรู้ทางวิชาชีพ (Professional Accountants) 2) ทักษะวิชาชีพ (Professional Skills) และ 3) คุณค่าทางวิชาชีพ (Professional Values) (อัมพร เทียงตระกูล, 2557 : 9) ดังนั้น ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการควบคุมและการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานบัญชีให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ นอกจากนี้ผู้ปฏิบัติงานบัญชีจะต้องมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานโดยการประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ การที่ผู้ปฏิบัติงานบัญชีมีความรู้ความสามารถและมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานก่อให้เกิดการรายงานงบการเงินที่ถูกต้องและมีคุณภาพ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2553 : 72)

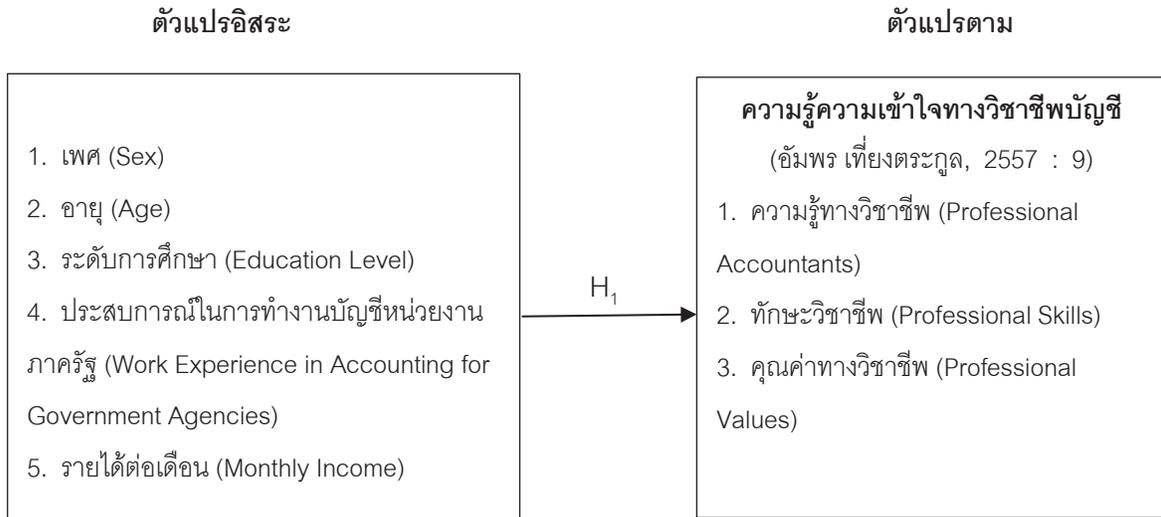
จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาวิจัย ความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพบัญชี สำหรับผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาว่าผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพบัญชีหรือไม่ อย่างไร ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย สามารถนำไปใช้ในการพัฒนานักวิชาการการเงินและบัญชีให้สามารถจัดทำรายงานการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การวางแผนการบริหารจัดการองค์กรต่อไป

2. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสมมุติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยนี้ ความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพบัญชีสำหรับผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จากวัตถุประสงค์ข้างต้นสามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

รูปภาพประกอบ 1

โมเดลของความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพบัญชีสำหรับผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหน่วยงานภาครัฐและผู้ปฏิบัติงานบัญชี

2.1.1 หน่วยงานภาครัฐ (Government) หมายถึง กระทรวง ทบวง กรม สำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคหรือต่างประเทศ แต่ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

2.1.2 การบัญชีหน่วยงานภาครัฐ (Accounting for Government Agencies) หมายถึง การบันทึกรายการเกี่ยวกับการรับ การจ่ายเงินของหน่วยภาครัฐ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ วางแผน และประเมินผลในการบริหารจัดการทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบัญชีรัฐบาล

2.1.3 ผู้ปฏิบัติงานบัญชีหน่วยงานภาครัฐ (Accountants for Government Agencies) หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ ทำงานเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมรายการรายรับ และรายจ่ายของหน่วยงานภาครัฐ จัดทำเป็นรายงานตามระบบ และระเบียบของการทำบัญชี จัดทำบัญชีด้วยตนเองหรือร่วมทำงานกับผู้อื่น กำกับดูแลการทำงานบัญชีของเจ้าหน้าที่ ตรวจสอบความถูกต้อง และนำเสนอผู้มีหน้าที่ความรับผิดชอบตามลำดับ อาจทำงานบุคคลประจำปี อาจทำหน้าที่ในการรับ และการจ่ายเงินตามที่ได้รับมอบหมาย

2.2 มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐ

การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ ดำเนินการผ่านระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ส่วนราชการให้เกิดความคล่องตัวและรวดเร็วยิ่งขึ้น การปฏิบัติงานบัญชีภาครัฐสำหรับส่วนราชการ ประกอบด้วย (กรมบัญชีกลาง, 2561 : เว็บไซต์)

2.2.1 การเบิกจ่ายและนำเงินส่งคลัง จะต้องปฏิบัติตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2562 และตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของรายการขอเบิกพร้อมทั้งอนุมัติรายการในระบบ GFMIS

2.2.2 ระบบบัญชีภาครัฐ ประกอบด้วย โครงสร้างระบบบัญชี หลักการบันทึกรายการบัญชี ผังบัญชี และเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

2.2.3 วิธีการบันทึกบัญชีเงินงบประมาณ แบ่งตามลักษณะการจ่ายเงินตามระเบียบการเบิกจ่ายเงิน จากคลัง การเก็บ การรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2562 และระบบ GFMS แบ่งเป็น 2 กรณีดังนี้

2.2.3.1 กรณีจ่ายตรงผู้ขาย

- 1) การจ่ายตรงผู้ขายอ้างใบสั่งซื้อสั่งจ้าง
- 2) การจ่ายตรงผู้ขายไม่อ้างใบสั่งซื้อสั่งจ้าง

2.2.3.2 กรณีจ่ายผ่านส่วนราชการ

2.2.4 การบันทึกรายการบัญชีเงินนอกงบประมาณ ซึ่งสามารถเลือกวิธีการบันทึก 2 กรณี

2.2.4.1 การบันทึกรายการบัญชีกรณีเงินนำฝากคลัง

2.2.4.2 การบันทึกรายการบัญชีกรณีนำฝากธนาคารพาณิชย์

2.2.5 การบันทึกรายการบัญชีเงินรายได้แผ่นดิน โดยจะต้องนำส่งคลังอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง แต่ถ้าส่วนราชการมีเงินรายได้แผ่นดินเก็บรักษาไว้วันใดเกิน 10,000 บาทให้นำส่งคลังโดยด่วน แต่อย่างช้าไม่เกิน 3 วันทำการ

2.2.6 การปรับปรุงรายการบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ณ วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อให้ข้อมูลทางบัญชีมีความครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นไปตามหลักการบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง และส่วนราชการระดับกรมนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้ในการจัดทำรายงานการเงินประจำปี ส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบภายใน 90 วันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ

2.2.7 การจัดทำรายงานการเงิน ส่วนราชการจะต้องจัดทำรายงานประจำเดือน ได้แก่ รายงานงบทดลองประจำเดือนส่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป และรายงานประจำปีส่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายใน 90 วันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ พร้อมทั้งสำเนารายงานการเงินให้กรมบัญชีกลาง และกระทรวงที่เกี่ยวข้องได้ทราบ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพบัญชี

2.3.1 การบัญชี หมายถึง ศิลปะของการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และทำสรุปข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจที่เป็นในรูปของตัวเงินไว้ในสมุดบัญชีอย่างสม่ำเสมอเป็นระเบียบถูกต้องตามหลักการ และผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชี คือ การให้ข้อมูลทางการเงิน ซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่ายและผู้ที่เกี่ยวข้องในกิจกรรมของกิจการ (สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2563 : เว็บไซต์)

2.3.2 ความรู้ความเข้าใจ (Cognition) หมายถึง ความสามารถทางสติปัญญาในการจำและเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับหน่วยงานภาครัฐจนสามารถที่จะสื่อความหมาย แปลความตีความ และขยายความได้

2.3.3 ความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพบัญชี หมายถึง ความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ในสาขาทางด้านวิชาชีพบัญชี โดยสามารถตอบสนององวิชาการใหม่ๆ ในด้านการรายงานและให้ข้อสนเทศต่างๆ รวมถึงทักษะด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาดเชิงผู้ประกอบการวิชาชีพสอบบัญชี เพื่อพัฒนาให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 3 ด้านดังนี้ (อัมพร เทียงตระกูล, 2557 : 9)

นอกจากนี้ ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2561 ได้กล่าวถึง ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน คือรักษาไว้ซึ่งความรู้ ความสามารถ และความชำนาญทางวิชาชีพในระดับที่รับรองได้ว่าลูกค้าหรือผู้ว่าจ้างได้รับบริการทางวิชาชีพที่ถึงพร้อมด้วยวิวัฒนาการล่าสุดในวิธีการ หรือเทคนิคการปฏิบัติงานหรือตามกฎหมาย และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอาใจใส่ให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2561 : 19)

2.3.4 ความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพบัญชีของผู้ปฏิบัติงานบัญชีหน่วยงานภาครัฐ หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานบัญชีหน่วยงานภาครัฐ จะต้องมีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี มีความชำนาญทางวิชาชีพโดยใช้วิธีการหรือเทคนิคการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดไว้ ด้วยความเอาใจใส่ รอบคอบให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

2.3.4.1 ความรู้ทางวิชาชีพ (Knowledge) หมายถึง ความรู้ในด้านวิชาชีพบัญชี รวมถึงการบัญชีการเงิน รายงานการเงิน การบัญชีบริหาร การสอบบัญชี กฎหมายธุรกิจภาษีอากร การควบคุมและการตรวจสอบภายใน การเงินธุรกิจและการจัดการทางการเงิน จรรยาบรรณวิชาชีพเพื่อสามารถตรวจสอบงบการเงินและรายงานผลการสอบทานงบการเงินของกิจการได้อย่างถูกต้องตามหลักมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป และนอกจากนี้ ยังต้องมีความรู้ทั่วไป ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจและการจัดการทั่วไป ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.3.4.2 ทักษะทางวิชาชีพ (Skills) หมายถึง ความชำนาญในการปฏิบัติงานที่มีต่อวิชาชีพการสอบบัญชี ได้แก่ ทักษะในการใช้เหตุผล ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ และทักษะในการสื่อสาร รวมทั้งความเชื่อมั่นศรัทธาและจริงใจต่อกิจการต่อกิจการและเพื่อร่วมงานทุกคนมีความสัมพันธ์ที่ดี การวางตัวเป็นกลาง การรู้จักการกาลเทศะ และการมีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน

2.3.4.3 คุณค่าทางวิชาชีพ (Professional Values) หมายถึง ความตั้งใจในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความเป็นอิสระตามมาตรฐานของวิชาชีพ มารยาทของวิชาชีพความสำนึกต่อความรับผิดชอบต่อทางสังคม ความสังวรเกี่ยวกับประโยชน์ของสาธารณะชน ความตั้งใจที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นต้น การให้การศึกษาและความชำนาญต้องทำให้นักวิชาชีพบัญชีตระหนักถึงคุณค่าแห่งวิชาชีพและปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรมเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและวิชาชีพ

ดังนั้น ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำเนินงานวิชาชีพบัญชี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการควบคุมและการดำเนินงานของนักบัญชีให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ที่ต้องมีความสามารถเพียงพอ การประกอบวิชาชีพด้วยความมุ่งมั่นและขยันหมั่นเพียรและการศึกษาหาความรู้และความชำนาญเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้นักบัญชีจะต้องมีมาตรฐานในการปฏิบัติงาน โดยการประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ การที่นักบัญชีมีความรู้ความสามารถและมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานก่อให้เกิดการรายงานข้อมูลทางการเงินที่มีคุณภาพซึ่งมีสมมุติฐานการวิจัยดังนี้

สมมุติฐานการวิจัย 1 : ผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานบัญชีหน่วยงานภาครัฐ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพบัญชีแตกต่างกัน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ดำเนินการวิจัยลักษณะการวิจัยเชิงสำรวจ โดยการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการส่งแบบสอบถามให้กับผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

1. กระบวนการและวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม รวมจำนวนทั้งสิ้น 90 คน ที่ทำหน้าที่จัดทำบัญชีและรายงานการเงินในส่วนราชการแต่ละแห่ง

(จังหวัดมหาสารคาม, 2563 : เว็บไซต์)

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 90 ชุด ในระหว่างวันที่ 27 สิงหาคม – 4 ตุลาคม 2563 โดยได้ยื่นหนังสือถึงหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เมื่อครบกำหนดในการเก็บแบบสอบถาม ได้รับแบบสอบถามทั้งสิ้น 90 ชุด เป็นแบบสอบถามที่ถูกต้องและครบถ้วน มีอัตราผลตอบแทนร้อยละ 100

2. การวัดคุณลักษณะของตัวแปร

ความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพบัญชี เป็นตัวแปรอิสระ ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 7 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับความสนใจเกี่ยวกับสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการปกครองทั้งในอดีต ปัจจุบัน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ การใช้ภาษาพูดและเขียนในการสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจในการติดต่อกับผู้อื่นได้ ปรับปรุงกระบวนการทำงานและวิธีการในการจัดทำบัญชีอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การฝึกอบรมทางด้านบัญชีและด้านอื่น ๆ อย่างต่อเนื่องทำให้สามารถติดตามข่าวสารได้ทันทั่วทั้ง ความสามารถรายงานการเงินได้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงและทันต่อเวลาที่กำหนด และความสามารถทางวิชาการและทักษะการปฏิบัติงานตามหน้าที่ เช่น มีความเชี่ยวชาญ ความรู้ด้านการบัญชีการเงินและความรู้ที่เกี่ยวข้อง
- 2) ด้านทักษะทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 8 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับการวางแผนงานอย่างเป็นระบบเพื่อเป้าหมายของงาน การพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานบัญชี เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้เฉพาะตัว และสามารถปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น ความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาทักษะด้านความสัมพันธ์และการสื่อสารเพื่อสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในองค์กร และความสามารถปฏิบัติงานด้านบัญชีให้สอดคล้องกับมาตรฐานและนโยบายการบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้รายงานการเงิน และ 3) ด้านคุณค่าทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 6 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับความมุ่งมั่นทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและช่วยเหลือองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพ การใช้หลักจริยธรรมมาเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาในการทำงานมีเหตุผลรู้จักใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา ความสำนึกในหน้าที่มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัยต่อตนเอง ต่อสังคม และต่อหน้าที่การงาน และการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของงานที่ทำเสร็จเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาด

3. ค่าความเชื่อมั่นและเที่ยงตรง

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง โดยได้แจกแบบสอบถามไปยังผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 30 คนแรกในเขตอำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม เพื่อมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discriminant Power) ใช้เทคนิค Item-total Correlation ซึ่งความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพบัญชีมีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.614-0.924 และหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ซึ่งความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพบัญชี มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.894-0.953

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

4.1 สถิติพื้นฐาน

4.1.1 ร้อยละ (Percentage)

4.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

4.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

4.2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminant Power)

โดยใช้เทคนิค Item-Total Correlations

4.2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability Test) โดยใช้วิธีหา

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

4.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

4.3.1 t-test

4.3.2 F-test

4. ผลลัพธ์การวิจัยและอภิปรายผล

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐของผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ตาราง 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐโดยรวมและเป็นรายด้านของผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านความรู้ทางวิชาชีพ	4.06	0.49	มาก
2. ด้านทักษะทางวิชาชีพ	4.22	0.53	มาก
3. ด้านคุณค่าทางวิชาชีพ	4.54	0.53	มากที่สุด
โดยรวม	4.27	0.46	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการทำบัญชีโดยรวม อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านคุณค่าทางวิชาชีพ (\bar{X} = 4.54) และอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะทางวิชาชีพ (\bar{X} = 4.22) และด้านความรู้ทางวิชาชีพ (\bar{X} = 4.06)

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการทำบัญชีของหน่วยงานภาครัฐของผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานบัญชีหน่วยงานภาครัฐและรายได้ต่อเดือน แตกต่างกัน

2.1 เพศ

ตาราง 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐของผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศแตกต่างกัน

ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชี สำหรับหน่วยงานภาครัฐ	ชาย		หญิง		t	p-value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านความรู้ทางวิชาชีพ	4.19	0.64	4.05	0.74	0.825	0.412
2. ด้านทักษะทางวิชาชีพ	4.22	0.65	4.22	0.52	0.08	0.993
3. ด้านคุณค่าทางวิชาชีพ	4.59	0.42	4.53	0.54	0.331	0.742
โดยรวม	4.34	0.53	4.27	0.46	0.42	0.675

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการทำบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านทุกด้าน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านคุณค่าทางวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

2.2 อายุ

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีสำหรับผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุแตกต่างกัน

ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชี สำหรับหน่วยงานภาครัฐ	แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
1.ด้านความรู้ทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.104	0.035	0.139	0.936
	ภายในกลุ่ม	86	21.449	0.249		
	รวม	89	21.553			
2. ด้านทักษะทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.119	0.040	0.137	0.938
	ภายในกลุ่ม	86	25.007	0.291		
	รวม	89	25.127			
3. ด้านคุณค่าทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.023	0.008	0.026	0.994
	ภายในกลุ่ม	86	24.854	0.289		
	รวม	89	24.877			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.025	0.008	0.038	0.990
	ภายในกลุ่ม	86	19.053	0.222		
	รวม	89	19.078			

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการทำบัญชีโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านคุณค่าทางวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

2.3 ระดับการศึกษา

ตาราง 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐของผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
1. ด้านความรู้ทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.27	0.135	0.551	0.578
	ภายในกลุ่ม	87	21.283	0.245		
	รวม	89	21.553			
2. ด้านทักษะทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.464	0.732	2.690	0.073
	ภายในกลุ่ม	87	23.663	0.272		
	รวม	89	25.127			
3. ด้านคุณค่าทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.559	0.279	0.999	0.372
	ภายในกลุ่ม	87	24.318	0.280		
	รวม	89	24.877			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.663	0.331	1.566	0.215
	ภายในกลุ่ม	87	18.415	0.212		
	รวม	89	19.078			

จากตาราง 4 พบว่า ผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการทำบัญชีโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านคุณค่าทางวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

2.4 ประสบการณ์ในการทำงานบัญชีหน่วยงานภาครัฐ

ตาราง 5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐของผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีประสบการณ์ในการทำงานบัญชีหน่วยงานภาครัฐแตกต่างกัน

ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ	แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
1. ด้านความรู้ทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.108	0.036	0.145	0.933
	ภายในกลุ่ม	86	21.445	0.249		
	รวม	89	21.553			
2. ด้านทักษะทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	.392	0.131	0.455	0.715
	ภายในกลุ่ม	86	24.734	0.288		
	รวม	89	25.127			

ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชี สำหรับหน่วยงานภาครัฐ	แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
3. ด้านคุณค่าทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.953	0.318	1.141	0.337
	ภายในกลุ่ม	86	23.924	0.278		
	รวม	89	24.877			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.350	0.117	0.536	0.659
	ภายในกลุ่ม	86	18.727	0.218		
	รวม	89	19.078			

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานบัญชีหน่วยงานภาครัฐแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการทำบัญชีโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านคุณค่าทางวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

2.5 รายได้ต่อเดือน

ตาราง 6 การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐของผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน

ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชี สำหรับหน่วยงานภาครัฐ	แหล่งของ ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p-value
1. ด้านความรู้ทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.208	0.343	1.436	0.238
	ภายในกลุ่ม	86	20.525	0.239		
	รวม	89	21.553			
2. ด้านทักษะทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.968	0.323	1.148	0.334
	ภายในกลุ่ม	86	24.159	0.281		
	รวม	89	25.127			
3. ด้านคุณค่าทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.000	0.333	1.201	0.315
	ภายในกลุ่ม	86	23.877	0.278		
	รวม	89	24.877			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.968	0.323	1.533	0.212
	ภายในกลุ่ม	86	18.109	0.211		
	รวม	89	19.078			

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการทำบัญชีโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านคุณค่าทางวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

5. อภิปรายผล

ในงานวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีของหน่วยงานภาครัฐของผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สามารถอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1) ผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านบัญชี ด้านคุณค่าทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจาก หน่วยงานภาครัฐ ได้มีกฎเกณฑ์ระเบียบแนวปฏิบัติจากกรมบัญชีกลาง ผู้บริหารหน่วยงานให้ความสำคัญต่อการรายงานทางการเงินและมีหน่วยงานกำกับติดตามการสรุปรายงานการเงินอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องศึกษาหาความรู้ และนำมาสู่การปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ทันต่อเวลาที่กำหนด และเกิดความภาคภูมิใจในวิชาชีพของตนเองที่ได้ปฏิบัติ เพราะถือเป็นภารกิจสำคัญของผู้บริหารที่จะต้องใช้ข้อมูลทางบัญชีไปสู่การวางแผนและพัฒนาบริหารจัดการองค์กรได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ มีความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีมาก โดยเฉพาะด้านคุณค่าทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัมพร เทียงตระกูล (2557 : บทคัดย่อ) พบว่า ความรู้สิ่งที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นหรือจับต้องได้ เป็นสิ่งที่อยู่ภายในของผู้ปฏิบัติงานบัญชีแต่สิ่งนั้นสามารถทำให้เกิดความน่าเชื่อถือในงานการบัญชีอันประกอบด้วย ความตั้งใจในการปฏิบัติงาน ความมีคุณธรรม ความเที่ยงธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต การรักษาความลับของลูกค้า ความเป็นอิสระและการพัฒนาอาชีพอย่างต่อเนื่อง ภายใต้มাত্রฐานสากล

2) ผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีโดยรวม ด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านความรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากมาตรฐานและนโยบายการบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ เป็นการบันทึกบัญชีเฉพาะหน่วยงานภาครัฐ โดยกรมบัญชีกลางจะเป็นผู้ออกกฎ ระเบียบ หรือแนวปฏิบัติในการบันทึกบัญชี ซึ่งผู้ปฏิบัติงานบัญชีจะต้องศึกษาอย่างต่อเนื่อง และต้องปฏิบัติงานในการบันทึกการและรายงานทางการเงินเป็นไปตามระเบียบ แนวปฏิบัติที่กำหนด ซึ่งในปัจจุบัน กรมบัญชีกลาง ได้มีหนังสือแจ้งเวียนแนวปฏิบัติการบันทึกบัญชี และการจัดทำรายงานทางการเงินในรูปแบบใหม่ด้วย ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐจึงต้องศึกษาแนวทางอยู่ตลอดเวลา แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ปฏิบัติงานบัญชีส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐอยู่แล้ว จึงทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิษฐา ชิวพัฒน์พันธ์ (2556 : บทคัดย่อ) พบว่า บุคลากรส่วนการคลัง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางบัญชีโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยต้องการพัฒนาความรู้ด้านการจัดทำรายงานเป็นอันดับแรก รองลงมาต้องการพัฒนาความรู้ด้านการบันทึกบัญชีและการจัดทำทะเบียน และมีความต้องการพัฒนาความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี โดยสนใจพัฒนาความรู้ด้วยวิธีการเข้ารับการอบรมสัมมนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปภาวี สุมณี (2554 : บทคัดย่อ) พบว่า นักบัญชีธุรกิจ SMES มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีความรู้ความสามารถของนักบัญชีโดยรวม และเป็นรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ในวิชาชีพ ด้านจรรยาบรรณ ด้านคุณค่าแห่งวิชาชีพ ด้านเจตคติ และนักบัญชีธุรกิจ SMES มีความคิดเห็นด้านเกี่ยวกับการมีประสิทธิผลการทำงานของนักบัญชีโดยรวม และเป็นรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านคุณภาพหน่วยงาน ด้านความตรงต่อเวลาในการทำงาน ด้านปริมาณผลงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทษญา ปัสสุวรรณ์ และคณะ (2558 : บทคัดย่อ) พบว่า นักบัญชีบริษัทจำกัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชีโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน ดังนี้ ด้านความรู้ทางวิชาชีพด้านทักษะทางวิชาชีพ และด้านคุณค่าทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุสกร ภูระหงษ์ (2549 : บทคัดย่อ) พบว่า นักบัญชีหน่วยงานราชการ

มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีความรู้ความสามารถทางการบัญชี ด้านกระบวนการทำงานด้านข้อมูลและสารสนเทศ และด้านอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ อยู่ในระดับมาก

3. ผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงานภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชีหน่วยงานภาครัฐ และรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีของผู้ปฏิบัติงานบัญชี โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาชีพ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านคุณค่าทางวิชาชีพ ไม่แตกต่างกัน เนื่องจาก นโยบายการบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ได้มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและเผยแพร่ให้ผู้ปฏิบัติงานบัญชีหน่วยงานภาครัฐ ศึกษาฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับปัจจุบันกรมบัญชีกลางได้กำหนดมาตรฐานและนโยบายเกี่ยวกับการบัญชี หน่วยงานภาครัฐขึ้นในปี พ.ศ. 2561 และได้มีหนังสือเวียนให้หน่วยงานภาครัฐได้ศึกษาและเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติ มาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถรายงานการเงินแบบสากลต่อไป ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานบัญชีไม่ว่าจะเป็นเพศใด อายุ เท่าใด ระดับการศึกษาต่างกัน ทำงานมายาวนานแล้ว หรือเพิ่งทำงานนั้น ได้รับเงินเดือนน้อยหรือมากต่างกันเพียงใด ก็จะต้องศึกษาเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน และที่สำคัญกฎหมายใหม่ๆ ก็ให้ศึกษาในเวลาเดียวกันด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2546 : 377-378) กล่าวว่า หน้าที่ความรับผิดชอบ ของนักบัญชี คือ เป็นผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบการบัญชี การวางระบบบัญชี การจัดทำรายงานทางการเงิน การจัดทำ บัญชีประมาท การควบคุม และการตรวจสอบบัญชี ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลการแปลความหมายข้อมูลทางการเงิน เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจขององค์การธุรกิจ ดังนั้น นักบัญชีจะต้องพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตติมา ภาณุเดชะ ณัฐยา บุญภักดี และธัญญา ใจดี (2550 : บทคัดย่อ) พบว่า เพศที่กำหนดขึ้นโดยธรรมชาติและเป็นข้อกำหนดทางสภาวะชีววิทยาซึ่งเปลี่ยนแปลงไม่ได้เป็นตัวกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ เพศหญิงและเพศชายมีบทบาทหน้าที่ที่ไม่แตกต่างกันในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุสกร ภูระหงษ์ (2549 : บทคัดย่อ) พบว่า ความรู้ความสามารถทางการบัญชีและเทคโนโลยีสารสนเทศของนักบัญชีหน่วยงานราชการ เป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งช่วยให้การบริหารงานการเงินการคลังระบบ GFMS มีประสิทธิภาพมีข้อมูลทางการบัญชีถูกต้องทันเวลา เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชนในการได้รับข้อมูลและความโปร่งใสในการดำเนินงานการบริหารงานประเทศต่อไป

6. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคตและประโยชน์ของการวิจัย

6.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

6.1.1 ควรศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีของหน่วยงานภาครัฐ จากจังหวัดหรือภาคอื่นๆ เพื่อศึกษามีความเหมือนหรือแตกต่างหรือไม่ อย่างไร

6.1.2 ควรศึกษาวิจัยในเชิงลึก เช่น การสัมภาษณ์ เพื่อให้ข้อมูลการวิจัยที่มีประสิทธิภาพและเป็นจริงมากที่สุด

6.1.3 ควรเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเพิ่มระดับความเชื่อมั่นของข้อมูลให้มากขึ้น

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากการศึกษา ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีของหน่วยงานภาครัฐของผู้ปฏิบัติงานบัญชีของหน่วยงาน ภาครัฐในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะให้นำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

6.2.1 ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีควรมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เป็นอิสระ เที่ยงธรรมและซื่อสัตย์สุจริต มุ่งมั่นปฏิบัติงานให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่องค์กรหรือกฎหมายกำหนดไว้ และความสำนึกในหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัยต่อตนเอง ต่อสังคม และต่อหน้าที่การงานให้ดียิ่งขึ้นไป

6.2.2 ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีควรมีการพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์รายงานการเงินและเสนอแนะผู้บริหารเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม พัฒนาความสามารถทางวิชาการและทักษะการปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างต่อเนื่อง

6.2.3 ผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐ ควรสร้างจิตสำนึกด้านจริยธรรมในวิชาชีพเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ

เอกสารอ้างอิง

- กรมบัญชีกลาง. (2561). แนวทางการจัดทำรายงานการเงินตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561. ค้นเมื่อ 16 กุมภาพันธ์ 2564, จาก <http://www.audit.mua.go.th/audit2018/wp-content/uploads/2019/10/.pdf>.
- จังหวัดมหาสารคาม. (2563). รายชื่อหน่วยงานของรัฐจังหวัดมหาสารคาม. ค้นเมื่อ 28 สิงหาคม 2563, จาก <http://www.maharakham.go.th/>.
- จิตติมา ภาณุเดชะ. ญัฐยา บุญภักดีและธัญญา ใจดี. (2550). เพศ. ค้นเมื่อ 28 สิงหาคม 2563, จาก http://digital_collect.lib.buu.ac.th/.
- ธนิษฐา ชิวพัฒน์พันธุ์. (2556). ความต้องการพัฒนาความรู้ทางบัญชีของบุคลากรส่วนการคลังสังกัดการบริหารส่วนตำบลในพื้นที่นนทบุรี. งานวิจัย : วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลปะพร ศรีจันเพชร. (2554). ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงานของนักบัญชีที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพรายงานงบการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา. รายงานงานวิจัยนครราชสีมา : มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- นิพนธ์ ไชยอรุณ. (2558). หน่วยงานราชการ. ค้นเมื่อ 4 สิงหาคม 2563, จาก <https://finance.tu.ac.th/images/informAgency/acc2.pdf>.
- บุสกร ภูระหงษ์. (2549). ผลกระทบความรู้ความสามารถทางการบัญชีและเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินการคลังระบบ GFMS. วิทยานิพนธ์ บข.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปัทมญา ปัสสุวรรณและคณะ. (2558). คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของบริษัท จำกัด ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม เพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปภาวี สุมณี. (2554). ความรู้ความสามารถของนักบัญชีที่มีต่อประสิทธิผลการทำงานของนักบัญชีธุรกิจSMEs ในจังหวัดกาฬสินธุ์. รายงานงานวิจัยขอนแก่น : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2546). เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพการบัญชี. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ศิววงศ์ เพชรจุล. (2552). ผลกระทบของความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชีและเทคโนโลยีสารสนเทศต่อคุณภาพกำไรของธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์. วิทยานิพนธ์ บข.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. (2563). การบัญชี. ค้นเมื่อ 5 กันยายน 2563, จาก <http://www.pdaccounting.com/accounting-article/>
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2553). ข้อบังคับสภาวิชาชีพ (ฉบับที่ 19) จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี. ค้นเมื่อ 4 สิงหาคม 2563, จาก <http://apheit.bu.ac.th/journal22No1JanMay2016>.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2561). ข้อบังคับสภาวิชาชีพ ว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ : สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์.

สุรินทร์ ภัคดี. (2557). *บทบาทของนักบัญชี*. ค้นเมื่อ 4 สิงหาคม 2563, จาก [http://surinpukdee.](http://surinpukdee.blogspot.com/2008/08/blog-post.html)

[Blogspot.com/2008/08/blog-post.html](http://surinpukdee.blogspot.com/2008/08/blog-post.html).

อัมพร เทียงตระกูล. (2557). *ความรู้ทางวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานบัญชีและทักษะทางวิชาชีพ*. ค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2563,

จาก <http://ibcdoc.dpu.ac.th/research/156605.pdf>.